

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการความรู้

รองศาสตราจารย์ ดร.ทับทิมทอง กอบัวแก้ว
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ความรู้คืออะไร?

What is knowledge?

ความหมายของความรู้

ความรู้ หมายถึง สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้าหรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะ ความเข้าใจหรือสารสนเทศที่ได้รับมาจากประสบการณ์ สิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิดหรือการปฏิบัติองค์วิชาในแต่ละสาขา รวมทั้งสารสนเทศที่ผ่านกระบวนการคิดเปรียบเทียบ เชื่อมโยงกับความรู้อื่น จนเกิดเป็นความเข้าใจและนำไปใช้ประโยชน์ ในการสรุปและตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยไม่จำกัดช่วงเวลา

(วิชัย วงษ์ใหญ่, 2552)

ความรู้ คือ สารสนเทศที่ถูกเปลี่ยนเป็นความรู้โดยคน ผ่านกระบวนการต่าง ๆ เช่น การเปรียบเทียบ การตรวจสอบผลกระทบ การเชื่อมโยงกับความรู้อื่น เป็นต้น
ความรู้เกิดขึ้น โดยกระบวนการภายในคนหรือกระบวนการสัมพันธ์ระหว่างคน

(วิจารณ์ พานิช, 2546)

christopher lueg นักการศึกษาชาวเยอรมัน ได้ให้ความหมายของความรู้ว่า
ความรู้ไม่ใช่สารสนเทศ แต่ความรู้มาจากสารสนเทศ ความรู้เป็นสิ่งสำคัญที่
ใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการและสร้างจุดแข็งให้แก่องค์กร

มุมมอง	ความรู้คืออะไร
สถานะหนึ่งของจิตใจ	ความรู้เป็นสถานะหนึ่งของการรู้และการเข้าใจ
วัตถุ	ความรู้เป็นวัตถุที่สามารถจัดเก็บและถ่ายทอดได้
กระบวนการ	ความรู้เป็นกระบวนการที่ประยุกต์ใช้ประสบการณ์
การเข้าถึงสารสนเทศ	ความรู้เป็นปัจจัยในการเข้าถึงสารสนเทศ
ความสามารถ	ความรู้เป็นศักยภาพที่มีผลต่อการกระทำ

โครงสร้างของความรู้

ปัญญา

(Wisdom)

ความรู้ (Knowledge)

สารสนเทศ (Information)

ข้อมูล (Data)

ประเภทของความรู้

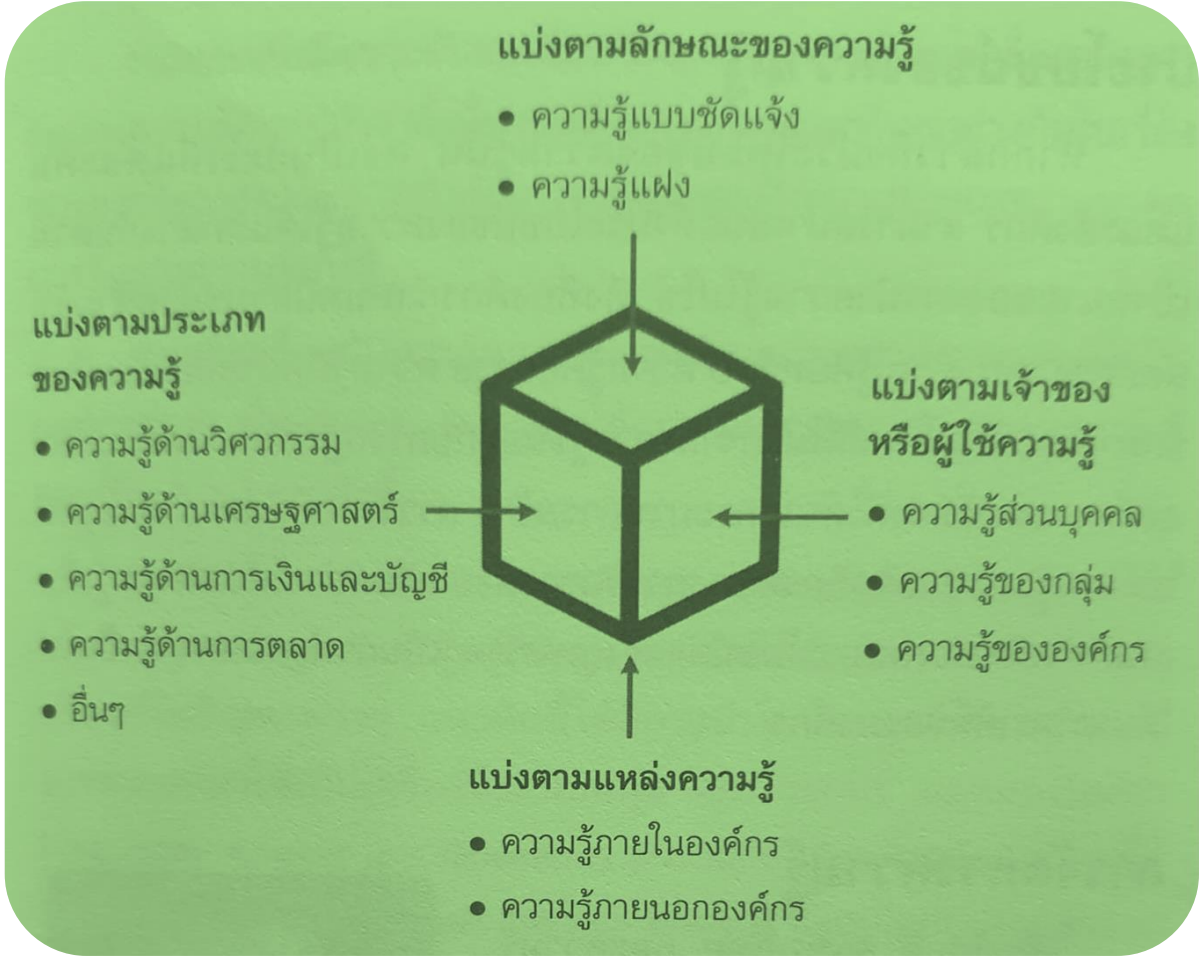

แบ่งตามลักษณะของความรู้ (เป็นแนวคิดที่ได้รับความนิยมมากที่สุด)

1. ความรู้ฝังลึก (Tacit Knowledge)
2. ความรู้ที่ชัดเจน (Explicit Knowledge)

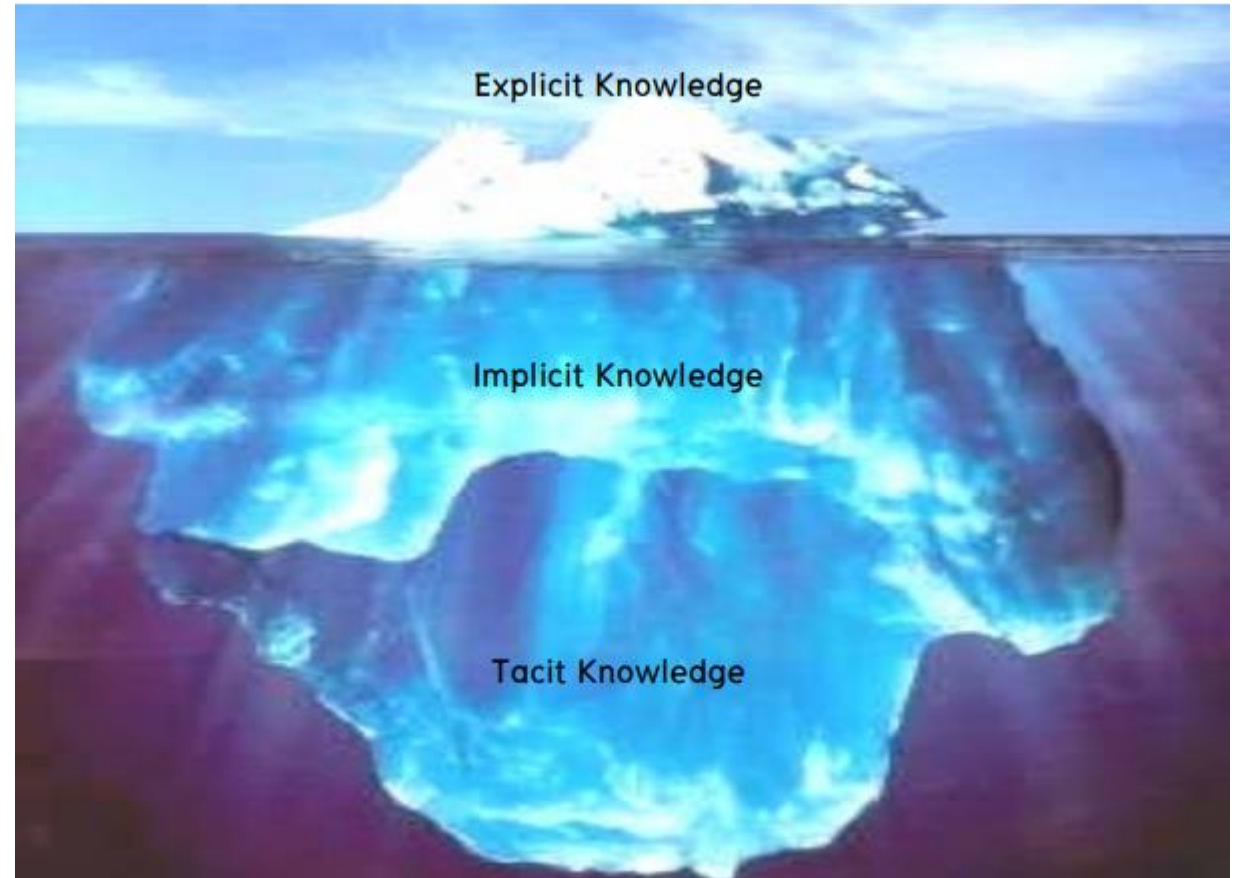
ประเภทของความรู้แบบหลากหลายมิติ

ประพนธ์ ผาสุขยืด (2548) ได้แบ่งความรู้
ออกเป็น 3 ประเภท

1. ความรู้ที่เห็นได้เด่นชัด (Explicit Knowledge)
2. ความรู้ที่ฝังลึก (Implicit Knowledge)
3. ความรู้ที่ซ่อนเร้น (Tacit Knowledge)

ประเภทของความรู้ตามแนวคิดของประพนธ์

1. **ความรู้ที่เห็นได้เด่นชัด (Explicit Knowledge)** อาจอยู่ในรูปของเอกสาร หนังสือ ตำรา คู่มือปฏิบัติงาน หรือในไฟล์คอมพิวเตอร์ เป็นความรู้ในรูปแบบที่สามารถแสดงได้อย่างชัดเจน
2. **ความรู้ที่ฝังลึก (Implicit Knowledge)** ดึงออกมาก่อนข้างยาก อธิบายก่อนข้างลำบากกว่าจะอธิบายได้ต้องใช้เวลาในการเรียบเรียงออกมาเป็นความรู้ที่ชัดเจน
3. **ความรู้ที่ซ่อนเร้น (Tacit Knowledge)** ซึ่งหมายถึง มีอะไรอื่น ๆ มากมายที่เรารู้แต่เราไม่รู้ตัวว่าเรารู้ ดังคำกล่าวของโพลานี่ที่กล่าวไว้ว่า “มนุษย์เรามักจะรู้มากกว่าที่เจ้าตัวจะบอกออกมาได้”

การจัดการความรู้คืออะไร?

การจัดการความรู้คืออะไร?

การจัดการความรู้ หรือ KM : Knowledge Management คือ เป็นกระบวนการในการรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กร ซึ่งจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสาร มาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อความอยู่รอดขององค์กร

ปัจจัยสำคัญในการจัดการความรู้

- ปัจจัยด้านเทคโนโลยี
- ปัจจัยด้านกระบวนการภายในองค์กร
- ปัจจัยด้านมนุษย์

ตัวอย่างองค์กรที่มีการจัดการความรู้สู่ความสำเร็จ
(Best Practice)

กรณีศึกษา : โรงเรียนบ้านหนองแก จ.สระแก้ว <https://www.youtube.com/watch?v=cOtbzh0IWk4&t=24s>

กิจกรรม

คำชี้แจง

จากการชมวิดีโอ “โรงเรียนบ้านหนองแก” นักศึกษาคิดว่าโรงเรียนบ้านหนองแก มีการบริหารจัดการการจัดการความรู้ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาอย่างไร จงอธิบายแสดงความคิดเห็น แล้วนำไฟล์ส่งงานใน Google classroom

